

Hoàn thiện khung pháp lý về lựa chọn nhà thầu tư vấn xây dựng: từ luật đấu thầu 2023 đến các điều chỉnh mới năm 2025

Novelties of the Bidding Law in the selection of construction consultants and emerging practical challenges

Tường Minh Hồng^{1,*}

¹ Khoa Xây dựng, Trường Đại học Kiến trúc Hà Nội;

*Tác giả liên hệ: minhhong1905@gmail.com

■ Nhận bài: 30/11/2025 ■ Sửa bài: 10/01/2026 ■ Duyệt đăng: 04/03/2026

DOI: <https://doi.org/10.66195/mtu.2026.16.142>

TÓM TẮT

Bài báo phân tích những thay đổi căn bản trong khung pháp lý về lựa chọn nhà thầu tư vấn xây dựng quy định tại Luật Đấu thầu số 22/2023/QH15 và các văn bản sửa đổi, bổ sung mới nhất là Luật số 90/2025/QH15. Nghiên cứu chỉ ra các điểm mới cốt lõi: (1) Bãi bỏ hình thức chào hàng cạnh tranh đối với gói thầu tư vấn; (2) Nâng hạn mức chỉ định thầu lên 800 triệu đồng và luật hóa quy định chỉ định thầu cho tác giả phương án kiến trúc; (3) Đổi mới phương pháp đánh giá với sự ưu tiên cho điểm kỹ thuật (70-80%). Bài viết cũng nhận diện các thách thức về chuyển đổi số và đề xuất giải pháp hoàn thiện mẫu E-HSMT nhằm nâng cao hiệu quả thực thi pháp luật. Kết quả nghiên cứu cho thấy hạn mức 800 triệu đồng đã giúp cắt giảm 70% thời gian lựa chọn nhà thầu cho các gói thầu quy mô nhỏ. Nghiên cứu cung cấp cơ sở khoa học để các Ban quản lý dự án xây dựng quy trình kiểm soát nội bộ, đồng thời đề xuất Bộ Kế hoạch và Đầu tư tích hợp module xem file BIM trực tuyến, giúp minh bạch hóa quá trình xét thầu tư vấn kiến trúc trong năm 2026.

Từ khóa: chỉ định thầu, đấu thầu qua mạng, luật đấu thầu 2023, lựa chọn nhà thầu, tư vấn xây dựng,

ABSTRACT

This paper analyzes fundamental shifts in the legal framework governing the selection of construction consulting contractors, as stipulated in the Law on Bidding No. 22/2023/QH15 and its latest amendment, Law No. 90/2025/QH15. The study highlights key innovations, including: (1) The elimination of competitive quotation (chào hàng cạnh tranh) for consulting packages; (2) An increase in the direct appointment (chỉ định thầu) threshold to VND 800 million, alongside the codification of direct appointment for authors of architectural design plans; and (3) A reformed evaluation methodology that prioritizes technical scores (weighted at 70-80%). Furthermore, the article identifies challenges regarding digital transformation and proposes improvements to the standard E-Bidding Documents (E-HSMT) to enhance legal enforcement efficiency. The findings indicate that the VND 800 million threshold has reduced contractor selection time by 70% for small-scale packages. This research provides a scientific basis for Project Management Boards to establish internal control procedures. Additionally, it recommends that the Ministry of Planning and Investment integrate an online BIM viewing module to improve transparency in the evaluation of architectural consulting bids by 2026.

Keywords: Bidding Law 2023; Construction Consultancy; Contractor Selection; Direct Appointment; E-Bidding.

1. GIỚI THIỆU

Trong chu trình dự án đầu tư xây dựng, công tác tư vấn (bao gồm lập quy hoạch, lập dự án, thiết kế, giám sát) đóng vai trò then

chốt, được ví như “trí tuệ” định hình nên chất lượng, thẩm mỹ và hiệu quả kinh tế của công trình. Một nhà thầu tư vấn đủ năng lực không chỉ giúp tối ưu hóa chi phí đầu tư mà còn giảm

thiếu rủi ro pháp lý và kỹ thuật trong giai đoạn thi công. Tuy nhiên, các báo cáo tổng kết thi hành Luật Đấu thầu số 43/2013/QH13 [1] trong hơn 10 năm qua đã chỉ ra nhiều bất cập trong cơ chế lựa chọn nhà thầu tư vấn. Thực trạng “quân xanh, quân đỏ”, việc áp dụng máy móc tiêu chí “giá thấp nhất” hay thủ tục hành chính rườm rà đã làm giảm tính cạnh tranh và ảnh hưởng tiêu cực đến chất lượng của sản phẩm tư vấn xây dựng.

Để khắc phục, Quốc hội đã thông qua Luật Đấu thầu số 22/2023/QH15 (ban hành ngày 23/6/2023 có hiệu lực từ 1/1/2024) và mới đây nhất là Luật số 90/2025/QH15 ban hành ngày 25/6/2025 sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Đấu thầu 2023 (có hiệu lực từ 01/07/2025). Hành lang pháp lý mới này thể hiện sự chuyển dịch mạnh mẽ từ tư duy “quản lý giá” sang “quản lý chất lượng”, đặc biệt đối với các sản phẩm có tính chất sáng tạo trí tuệ như tư vấn xây dựng. Mặc dù vậy, việc chuyển đổi từ cơ chế cũ sang cơ chế mới đang đặt ra nhiều thách thức cho các Chủ đầu tư và Ban quản lý dự án, đặc biệt là trong công tác thẩm định và áp dụng đấu thầu qua mạng đối với các tiêu chí định tính đặc thù của gói thầu tư vấn. Trong giới hạn nghiên cứu, bài báo này tập trung phân tích những điểm mới cốt lõi của Luật Đấu thầu 2023 và luật sửa đổi 2025 liên quan trực tiếp đến gói thầu tư vấn xây dựng, đồng thời nhận diện các vấn đề thực tiễn phát sinh bước đầu, từ đó đề xuất một số kiến nghị nhằm nâng cao hiệu quả thực thi pháp luật trong giai đoạn tới.

2. TỔNG QUAN NGHIÊN CỨU

Lựa chọn nhà thầu tư vấn là một khâu đặc thù trong quản lý dự án đầu tư xây dựng, nơi chất lượng “trí tuệ” của sản phẩm đóng vai trò quyết định hơn yếu tố giá cả. Trên thế giới, các tổ chức tài chính quốc tế như Ngân hàng Thế giới (WB) và Ngân hàng Phát triển Châu Á (ADB) đều khuyến nghị ưu tiên phương pháp “Cạnh tranh dựa trên chất lượng” (QBS). Trong Quy chế Mua sắm (2020), WB [6] nhấn mạnh rằng việc tiết kiệm chi phí trong giai đoạn tư vấn bằng cách chọn giá thấp thường dẫn đến rủi ro phát sinh chi phí gấp nhiều lần trong giai đoạn thi công. Tương tự, FIDIC (2011) [7] và

ADB (2018) [8] trong các hướng dẫn tuyên chọn tư vấn đều cảnh báo về hệ lụy của cơ chế “giá thấp nhất”, khẳng định rằng năng lực chuyên môn phải là tiêu chí tiên quyết.

Nghiên cứu thực nghiệm của Reta & Alyew (2022) [9] đã phân tích dữ liệu từ 50 dự án công và chỉ ra mối tương quan thuận giữa việc áp dụng tiêu chí giá thấp nhất với tỷ lệ chậm tiến độ và chất lượng công trình kém. Tại Việt Nam, giai đoạn thực thi Luật Đấu thầu 2013, nhiều nhà nghiên cứu như Đặng Thị Dinh Loan (2018) [10] hay Lê Văn Cư (2019) [11] cũng đã chỉ ra những bất cập trong định mức chi phí tư vấn và quy trình lựa chọn nhà thầu, cho rằng cơ chế cũ chưa tạo đủ động lực cho các giải pháp thiết kế sáng tạo.

Liên quan đến vấn đề chỉ định thầu, Văn Thi (2020) [12] và Phan Tố Uyên (2023) [13] đã có các bài viết phân tích sâu về thực trạng “xé nhỏ gói thầu” hoặc lạm dụng tính cấp bách để chỉ định thầu thiếu minh bạch. Các tác giả này đều ủng hộ quan điểm cần “luật hóa” các hạn mức cụ thể để hạn chế cơ chế xin-cho, điều đã được hiện thực hóa phần nào trong Luật Đấu thầu 2023.

Trong bối cảnh chuyển đổi số, Nguyễn Việt Hùng (2023) [3] đánh giá cao nỗ lực của Chính phủ trong việc ban hành Nghị định 24/2024/NĐ-CP [4] quy định chi tiết về đấu thầu qua mạng. Tuy nhiên, việc áp dụng Mô hình thông tin công trình (BIM) theo Quyết định 258/QĐ-TTg [14] của Thủ tướng Chính phủ vẫn đang gặp rào cản lớn khi tích hợp vào quy trình đấu thầu. Báo cáo của Bộ Kế hoạch và Đầu tư (2023) [15] cũng thừa nhận hạ tầng kỹ thuật của Hệ thống mạng đấu thầu quốc gia cần được nâng cấp mạnh mẽ hơn để đáp ứng lộ trình số hóa toàn diện đến năm 2025.

Như vậy, các nghiên cứu trước đây đã làm rõ vai trò của chất lượng tư vấn và xu hướng số hóa. Tuy nhiên, chưa có nhiều nghiên cứu đánh giá tác động cụ thể của việc điều chỉnh hạn mức chỉ định thầu lên 800 triệu đồng (theo Luật 90/2025/QH15) trong mối tương quan với biến động giá thị trường, cũng như các giải pháp kỹ thuật cụ thể để tích hợp BIM vào E-HSMT. Bài báo này sẽ tập trung giải quyết các khoảng trống nghiên cứu trên.

3. NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Luật Đấu thầu số 22/2023/QH15 (sau đây gọi là Luật Đấu thầu 2023) đã thể hiện tư duy lập pháp mới, hướng tới việc tách bạch rõ ràng giữa quy trình mua sắm hàng hóa thông thường và quy trình lựa chọn dịch vụ tư vấn - vốn là sản phẩm trí tuệ có tính đặc thù cao. Kết quả phân tích đối chiếu với Luật Đấu thầu 2013 cho thấy ba nhóm thay đổi cốt lõi sau đây:

3.1. Bãi bỏ hình thức chào hàng cạnh tranh đối với gói thầu tư vấn

Một trong những điều chỉnh quan trọng nhất của Luật Đấu thầu 2023 và các luật sửa đổi, bổ sung là việc thu hẹp phạm vi áp dụng hình thức chào hàng cạnh tranh. Nếu như tại Điều 23 Luật Đấu thầu 2013, hình thức này được phép áp dụng cho các gói thầu dịch vụ tư vấn thông dụng, đơn giản có giá trị không quá 5 tỷ đồng, thì Luật Đấu thầu mới đã loại bỏ hoàn toàn dịch vụ tư vấn ra khỏi phạm vi áp dụng của hình thức này.

Sự thay đổi này xuất phát từ thực tiễn bất cập khi coi dịch vụ tư vấn tương đồng với hàng hóa sẵn có trên thị trường. Việc áp dụng quy trình chào hàng cạnh tranh rút gọn trước đây thường dẫn đến tình trạng các nhà thầu cạnh tranh chủ yếu bằng báo giá thấp thay vì chất lượng giải pháp kỹ thuật. Quy định mới buộc các gói thầu tư vấn (không thuộc trường hợp chỉ định thầu) phải áp dụng hình thức đấu thầu rộng rãi hoặc đấu thầu hạn chế. Điều này đồng nghĩa với việc quy trình đánh giá hồ sơ dự thầu phải tuân thủ các chuẩn mực khắt khe hơn về năng lực và kinh nghiệm, đảm bảo lựa chọn được nhà thầu dựa trên thực lực chuyên môn.

3.2. Luật hóa hạn mức và quy định về chỉ định thầu

Khác với Luật Đấu thầu 2013 giao Chính phủ quy định chi tiết hạn mức chỉ định thầu tại các văn bản dưới luật, Luật Đấu thầu 2023 đã trực tiếp quy định hạn mức này ngay tại Điều 23. Cụ thể, gói thầu cung cấp dịch vụ tư vấn có giá gói thầu trong hạn mức không quá 500 triệu đồng thuộc trường hợp được áp dụng chỉ định thầu. Sau đó luật số 90/2025/QH15 đã sửa đổi Điều 23, chính thức nâng hạn mức này

lên không quá 800 triệu đồng. Việc “luật hóa” hạn mức này giúp tăng tính ổn định của hệ thống pháp luật và giảm thiểu rủi ro pháp lý cho các chủ đầu tư trong quá trình áp dụng.

Đáng chú ý, Luật Đấu thầu 2023 đã bổ sung quy định mới tại Điểm k Khoản 1 Điều 23, cho phép chỉ định thầu đối với “Gói thầu cung cấp dịch vụ tư vấn lập báo cáo nghiên cứu khả thi, thiết kế xây dựng được chỉ định cho tác giả của phương án kiến trúc trúng tuyển khi tác giả đó có đủ điều kiện năng lực”. Quy định này được đánh giá là bước tiến lớn, giải quyết sự “đứt gãy” giữa giai đoạn thi tuyển kiến trúc và giai đoạn thiết kế chi tiết vốn tồn tại nhiều năm qua, đảm bảo tính thống nhất về ý tưởng nghệ thuật và tôn trọng quyền tác giả theo quy định của Luật Sở hữu trí tuệ và Luật Kiến trúc.

Việc Luật số 90/2025/QH15 chính thức nâng hạn mức chỉ định thầu tư vấn từ 500 triệu đồng lên 800 triệu đồng (có hiệu lực từ 01/07/2025) được xem là một sự điều chỉnh cần thiết. Phân tích chỉ số giá xây dựng giai đoạn 2023-2025 cho thấy chi phí nhân công chuyên gia tư vấn đã gia tăng đáng kể.

Thực tế triển khai tại các Ban quản lý dự án trong 6 tháng cuối năm 2025 cho thấy, hạn mức 800 triệu đồng đã giúp tháo gỡ “điểm nghẽn” về thủ tục cho nhiều gói thầu quy mô nhỏ như: lập quy hoạch chi tiết 1/500 cho các khu dân cư nhỏ, khảo sát địa chất bổ sung, hay các gói thầu giám sát thi công công trình cấp IV. Trước đây, các gói thầu trị giá khoảng 600-700 triệu đồng buộc phải tổ chức đấu thầu rộng rãi mất từ 25-30 ngày, nay quy trình rút gọn chỉ còn 7-10 ngày, giúp đẩy nhanh tiến độ giải ngân vốn đầu tư công.

Tuy nhiên, xét về chất lượng, rủi ro lạm dụng vẫn hiện hữu. Với mức trượt giá năm 2025, giá trị thực của gói thầu 800 triệu đồng không chênh lệch nhiều so với mức 500 triệu đồng của 5 năm trước. Do đó, nếu không có cơ chế hậu kiểm chặt chẽ, tình trạng “xé nhỏ dự án” để chỉ định thầu cho các nhà thầu “sân sau” - vấn đề từng được Văn Thi (2020) [9] cảnh báo - có thể sẽ tái diễn dưới hình thức tinh vi hơn.

3.3. Đối mới phương pháp đánh giá hồ sơ dự thầu

Nhằm khắc phục hạn chế của cơ chế “giá đánh giá” hay “giá thấp nhất” vốn không phù hợp với đặc thù lao động sáng tạo, Luật Đấu thầu 2023 và Nghị định 24/2024/NĐ-CP đã định hướng rõ ràng về phương pháp xét thầu tư vấn. Theo đó, đối với các gói thầu tư vấn có yêu cầu kỹ thuật cao, đặc thù, pháp luật khuyến khích áp dụng phương pháp kết hợp

giữa kỹ thuật và giá, trong đó điểm kỹ thuật chiếm tỷ trọng từ 70% đến 80% tổng số điểm.

Sự điều chỉnh tỷ trọng này khẳng định quan điểm nhất quán của nhà làm luật: đối với dịch vụ tư vấn, yếu tố kỹ thuật và chất lượng nhân sự đóng vai trò quyết định, giá cả chỉ là yếu tố thứ yếu. Bảng 1 dưới đây tổng hợp các điểm khác biệt cơ bản giữa hai đạo luật trong quy định về lựa chọn nhà thầu tư vấn.

Bảng 1: So sánh quy định về lựa chọn nhà thầu tư vấn giữa Luật Đấu thầu 2013 và pháp luật hiện hành (2023-2025)

Tiêu chí so sánh	Luật Đấu thầu 2013 (Cũ)	Quy định của pháp luật hiện hành (2023-2025)	Đánh giá tác động
Hình thức Chào hàng cạnh tranh	Được áp dụng cho gói thầu tư vấn thông dụng, đơn giản.	Bãi bỏ (Không áp dụng cho tư vấn).	Tăng tính chuyên nghiệp, tập trung vào chất lượng kỹ thuật.
Hạn mức Chi định thầu	Quy định tại Nghị định (500 triệu đồng).	Quy định trong Luật 2023 là 500 triệu đồng và sửa đổi lên 800 triệu đồng trong luật 2025	Tăng tính pháp lý, giảm thủ tục xin cơ chế riêng.
Chi định thầu thiết kế	Chưa quy định rõ ràng sự gắn kết với tác giả phương án kiến trúc.	Cho phép chỉ định thầu cho tác giả phương án kiến trúc trúng tuyển.	Bảo đảm bản quyền và tính thống nhất của công trình.
Đảm bảo cạnh tranh (Độc lập)	Quy định nhà thầu tư vấn giám sát phải độc lập với nhà thầu thi công.	Bổ sung, làm rõ hơn tính độc lập về pháp lý và tài chính (Điều 6).	Hạn chế tình trạng “vừa đá bóng vừa thổi còi”.
Hồ sơ mời thầu (HSMT)	Bản giấy hoặc điện tử (chưa bắt buộc toàn diện).	Bắt buộc áp dụng HSMT điện tử (e-HSMT) toàn diện từ năm 2025.	Tăng tính minh bạch, giảm chi phí in ấn.

4. KẾT QUẢ VÀ THẢO LUẬN

Một số vấn đề thực tiễn và thách thức trong quá trình triển khai:

Mặc dù Luật Đấu thầu số 90/2025/QH15 đã kiến tạo một hành lang pháp lý minh bạch và thông thoáng hơn, song việc chuyển hóa các quy định này vào thực tiễn hoạt động xây dựng vẫn đối diện với những thách thức không nhỏ. Kết quả phân tích từ thực tế triển khai bước đầu cho thấy ba nhóm vấn đề nổi cộm cần được xem xét thấu đáo.

Thứ nhất, mâu thuẫn giữa yêu cầu số hóa và đặc thù định tính của sản phẩm tư vấn. Theo lộ trình, đấu thầu qua mạng là yêu cầu bắt buộc. Tuy nhiên, khác với gói thầu mua

sắm hàng hóa hay xây lắp vốn có thể “định lượng hóa” qua các thông số kỹ thuật chính xác, sản phẩm tư vấn xây dựng (đặc biệt là thiết kế kiến trúc) mang nặng tính “định tính”, phụ thuộc vào thẩm mỹ và giải pháp sáng tạo. Hiện nay, các biểu mẫu điện tử (Webform) trên Hệ thống mạng đấu thầu quốc gia chủ yếu được thiết kế để chấm điểm các tiêu chí cứng (năng lực tài chính, nhân sự, kinh nghiệm). Việc chấm điểm giải pháp kỹ thuật thông qua các file tài liệu số hóa mà thiếu đi sự tương tác, bảo vệ phương án trực tiếp dễ dẫn đến nguy cơ “cơ học hóa” quá trình xét thầu. Tổ chuyên gia có xu hướng chấm điểm dựa trên sự tuân thủ từ khóa (keyword) trong hồ sơ thay vì đánh giá chiều sâu của ý tưởng, làm giảm đi cơ hội

của các giải pháp thiết kế đột phá nhưng khó trình bày trên văn bản.

Thứ hai, thách thức về năng lực chuyên môn của Tổ chuyên gia xét thầu. Luật Đấu thầu 2023 trao quyền chủ động và trách nhiệm giải trình cao hơn cho Chủ đầu tư, đặc biệt trong quy trình chỉ định thầu rút gọn. Điều này đặt ra yêu cầu cấp thiết về năng lực của đội ngũ thẩm định. Tuy nhiên, thực trạng tại nhiều Ban quản lý dự án cấp huyện hoặc các đơn vị không chuyên cho thấy sự thiếu hụt nghiêm trọng các chuyên gia có chứng chỉ hành nghề phù hợp để đánh giá gói thầu tư vấn phức tạp. Khi năng lực thẩm định không tương xứng với hồ sơ dự thầu, quá trình xét thầu dễ rơi vào tình trạng hình thức, hoặc phụ thuộc hoàn toàn vào đơn vị tư vấn đấu thầu thuê ngoài, tiềm ẩn nguy cơ thiếu khách quan và phát sinh tiêu cực.

Thứ ba, thách thức “điểm nghẽn” công nghệ: AI và BIM trong đấu thầu qua mạng

Đến tháng 12/2025, Hệ thống mạng đấu thầu quốc gia (e-GP) dù đã bắt buộc áp dụng toàn diện nhưng vẫn bộc lộ sự lệch pha so với trình độ công nghệ của nhà thầu tư vấn

- Vấn đề đánh giá từ khóa (Keyword-based): Mặc dù trí tuệ nhân tạo (AI) đã phát triển mạnh, hệ thống E-HSMT hiện tại vẫn chủ yếu dựa vào thuật toán quét từ khóa để chấm điểm sơ bộ. Điều này dẫn đến tình trạng nhà thầu đối phó bằng cách sao chép y nguyên ngôn ngữ của hồ sơ mời thầu vào hồ sơ dự thầu để “qua máy”, trong khi các giải pháp kỹ thuật sáng tạo dùng thuật ngữ mới lại bị hệ thống đánh giá thấp.

- Rào cản tích hợp BIM (Building Information Modeling): Năm 2025 là mốc bắt buộc áp dụng BIM đối với các dự án cấp I, cấp II. Tuy nhiên, hạ tầng của hệ thống đấu thầu vẫn chưa hỗ trợ tốt việc xem trực tuyến các định dạng file mô hình thông tin (.ifc, .rvt). Nhà thầu buộc phải chuyển đổi mô hình 3D thành bản vẽ 2D (PDF) để nộp thầu, làm mất đi tính trực quan và dữ liệu thông tin (Data) của mô hình - đi ngược lại tinh thần của việc áp dụng BIM và khuyến nghị về lựa chọn dựa trên chất lượng của FIDIC [6].

5. KẾT LUẬN

Kết quả nghiên cứu cho thấy Luật Đấu thầu số 22/2023/QH15 và luật sửa đổi số 90/2025/QH15 đã đánh dấu một bước chuyển dịch quan trọng trong tư duy quản lý nhà nước đối với hoạt động đấu thầu tư vấn xây dựng. Bằng việc bãi bỏ hình thức chào hàng cạnh tranh và luật hóa các quy định về chỉ định thầu gắn với bản quyền tác giả, khung pháp lý mới đã bước đầu tách bạch được tính chất “dịch vụ trí tuệ” của gói thầu tư vấn so với các hoạt động mua sắm hàng hóa thông thường. Sự điều chỉnh này không chỉ giúp môi trường đấu thầu trong nước tiệm cận hơn với các thông lệ quốc tế (như quy định của FIDIC, ADB) mà còn tạo động lực để các nhà thầu tư vấn cạnh tranh bằng năng lực thực chất thay vì cạnh tranh bằng giá rẻ.

Tuy nhiên, nghiên cứu cũng chỉ ra rằng, hành lang pháp lý dù thông thoáng đến đâu cũng không thể thay thế hoàn toàn vai trò của yếu tố con người. Những thách thức về việc số hóa các tiêu chí định tính trên hệ thống mạng hay nguy cơ trục lợi từ cơ chế chỉ định thầu rút gọn cho thấy hiệu quả thực thi Luật vẫn phụ thuộc rất lớn vào năng lực, đạo đức của chủ đầu tư và đội ngũ chuyên gia xét thầu.

Một số kiến nghị

Trên cơ sở phân tích thực trạng và các thách thức đã nhận diện, bài báo đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác lựa chọn nhà thầu tư vấn trong thời gian tới:

Thứ nhất, hoàn thiện hạ tầng kỹ thuật và biểu mẫu đấu thầu qua mạng. Bộ Kế hoạch và Đầu tư khẩn trương ban hành mẫu E-HSMT (Hồ sơ mời thầu điện tử) chuyên biệt cho gói thầu tư vấn thiết kế/kiến trúc. Hệ thống mạng đấu thầu quốc gia cần được nâng cấp để hỗ trợ hiển thị tốt hơn các định dạng dữ liệu đa phương tiện (video thuyết minh, mô hình 3D, bản vẽ phân giải cao) thay vì chỉ giới hạn ở các file văn bản PDF. Điều này giúp Tổ chuyên gia có cái nhìn trực quan và chính xác hơn về giải pháp kỹ thuật của nhà thầu.

Thứ hai, chuẩn hóa năng lực của Tổ chuyên gia. Cần quy định bắt buộc thành viên Tổ chuyên gia tham gia chấm thầu các gói thầu tư vấn xây dựng (đặc biệt là gói thầu

quy mô lớn, phức tạp) phải có chứng chỉ hành nghề hoạt động xây dựng phù hợp với lĩnh vực chuyên môn. Cần kiên quyết loại bỏ tình trạng sử dụng nhân sự hành chính kiêm nhiệm để đánh giá các tiêu chí chuyên môn sâu về kỹ thuật xây dựng. Kiến nghị bổ sung “Cơ chế thuê chuyên gia đánh giá thầu độc lập qua nền tảng số” để tránh tình trạng cục bộ, thiếu nhân sự tại các địa phương vùng sâu vùng xa.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Quốc hội (2013), *Luật Đấu thầu số 43/2013/QH13*, ban hành ngày 26/11/2013 (Sử dụng để đối chiếu, so sánh sự thay đổi).
- [2] Quốc hội (2023), *Luật Đấu thầu số 22/2023/QH15*, ban hành ngày 23/06/2023, có hiệu lực từ 1/1/2024
- [3]. Quốc hội (2025), *Luật số 90/2025/QH15*, ban hành ngày 25/06/2025 có hiệu lực từ 1/7/2025
- [4] Chính phủ (2024), Nghị định số 24/2024/NĐ-CP ngày 27/02/2024 quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Đấu thầu về lựa chọn nhà thầu.
- [5] Thủ tướng Chính phủ (2023), Quyết định số 258/QĐ-TTg ngày 17/03/2023 phê duyệt Lộ trình áp dụng Mô hình thông tin công trình (BIM) trong hoạt động xây dựng.
- [6] World Bank (2020), *Procurement Regulations for IPF Borrowers*, Washington, DC.
- [7] International Federation of Consulting Engineers (FIDIC) (2011), *Quality Based Consultant Selection Guide*, Geneva, Switzerland.
- [8] Asian Development Bank (ADB) (2018), *Guidance Note on Procurement: Consultant Selection*, Manila.
- [9] Reta, P. P., & Alyew, M. A. (2022). Determining the Effects of Awarding Lowest Bid Price System on the Construction Projects. *Journal of Civil Engineering and Architecture*, 16, 1-9.
- [10] Đặng Thị Dinh Loan (2018). Giải pháp nâng cao chất lượng công tác tư vấn kiểm soát chi phí đầu tư xây dựng. *Tạp chí Kinh tế Xây dựng*, Bộ Xây dựng.
- [11] Lê Văn Cư (2019). Bàn về định mức chi phí tư vấn đầu tư xây dựng. *Tạp chí Kinh tế Xây dựng*, Số 4/2019.
- [12] Văn Thi (2020). Khắc phục những bất cập trong việc chỉ định thầu. *Báo Quân đội nhân dân*, Số ra ngày 13/05/2020.
- [13] Phan Tố Uyên (2023). Bàn về hình thức chỉ định thầu trong Luật Đấu thầu năm 2023. *Tạp chí Công Thương*, cập nhật ngày 17/10/2023.
- [14] Nguyễn Việt Hùng (2023). Một số điểm mới căn bản của Luật Đấu thầu 2023 và tác động đến hoạt động đấu thầu. *Tạp chí Đấu thầu*, Số 12/2023.
- [15] Bộ Kế hoạch và Đầu tư (2023). Báo cáo tổng kết công tác đấu thầu năm 2022 và định hướng công tác đấu thầu năm 2023. Hà Nội.